

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva:	
Egész évre	12 fr.
Fel évre	6 fr.
Negyed évre	3 fr.
Egy hónapra	1 fr.
Videkre postán küldve:	
Egész évre	14 fr. — kr.
Fel évre	7 fr. — kr.
Negyed évre	3 fr. 50 kr.
Egy hónapra	1 fr. 20 kr.

Szerkesztőség:
Főter, Hermann-udvar I. emelet, a fölépésnél.
Bérméltelen leveleket csak ismert közlő fogadunk el.
Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:
Főter, Hermann-udvar I. emelet, a külső folyosón.
Hirdetéseket díjszabály szerint. Egyen számon 5 kr. ünnepe- és vasárnap utáni szám 3 kr.

A „Paprika Jancsi.”

* Bizonyos dégout-val vesszük a tollat kezünkbe, a midőn hírlapírói tisztunk arra kényszerít, hogy a lap-irodalom e sötéredék termékekével foglalkozzunk.

Fájdalom, hogy nem térhetünk ki előle.

A közvélemény, a társadalom maga nem tért még napirendre fölötté; és nekünk kötelességünk a felháborodás folyton tartó zugását regisztrálni, a mely a közönség minden rétegében oly hangosan nyilvánul, hogy az a beteg-ágyában is izgága volt szerkesztőnek, az új szerkesztőnek, a ki, mint értesünkre esett, jelenleg is katonai kötelességbe tartozik, és a famozus lap bizottságnak is bizonyára eljutott a füleibe azon merillettő építethonokkal kísérve, a mikkel dísekedni nem szokás.

Ebből aztán megérthetik ok, hogy a nagyközönség mit tart róluk és lapjukról.

Évtizedek óta nem volt a legkisebb surlódás fön a polgári és katonai elem között. Az absolutismus korakából fönmaradt feszült viszony lassanként szívéllyessé változott, a mely az utóbbi időkben valóságos entente-cordile-vá fejlődött. Nem volt jogosulatlan azon reményünk, hogy nemsokára bekövetkezik az idő, a midőn polgár és katoná között különbséget nem teszünk.

Hála Istennek! ezen reményünk még ma is meg van. Nem zavarta, és nem zavarhatta meg azt a két huszártiszt megmondolatlan ténye; és nem hatott zavarólag erre a „Paprika Jancsi” otrombasága sem.

A mint a polgárság is tudatában volt annak, hogy a két tisztért nem lehet az egész tisztikart felelőssé tenni, — éppen oly helyes érzéssel és tapintattal ismeri fel a katonaság azt, hogy a „Paprika Jancsi”-től a legnagyobb undorral és a legmélyebb megvetéssel fordul el a polgárság.

Ha a hatóságot a most lefolyt igazgató eseményekből kifolyólag szemrehányás illethetné, ugy ez legfeljebb is azért tehető neki, hogy miért nem gátolta meg egy Székes-Fehérvárról eltolonczozott obscurus egyénnek Aradon való letelepedését különösen akkor, a midőn ez elég helyeséggel birt egész cynicusan kijelenteni, hogy ő egy élelaptop szándékozik kiadni.

A hatóságnak társadalmi kötelessége is van. Minden rendelkezése alatt álló eszközt meg kell ragadnia arra, hogy a társadalom nyugalmát és békéjét veszélyeztető kísérletet csirájában elfojtsion.

Micsoda garantiát látott a hatóság az eltolonczozott egyén személyében és jellemében arra nézve, hogy az általa tervbe vett irodalmi vállalat megmarad a tisztesség határai között és nem fog igazgatottságot kelteni a társadalomban?

Nem vádaskodásul hozzuk ezt fel, hanem tanulsággul.

Hisszük és reméljük, hogy a hatóság most már megteszi azt, a mit elmulasztott.

Mert elég hangosan nyilatkozik a közvélemény, mely egyhangulag elítéli és kárhoztatja e zuglap üzemleit.

Tudomás vehetett a hatóság az általános igazgatottságról és közmegebotránkozásról, a melynek hatása alatt már is megindult a társadalmi actio.

Már tegnapelőtti számunkban közöltük azt, hogy a lapelárusító kereskedők ezentul nem fogják többé a „Paprika Jancsi”-t árusítani. Meg vagyunk győződve, hogy nem fog Aradon találkozni egyetlen egy olyan tisztességes kereskedő, trafikos, vagy lutris sem, a ki ne csatlakoznék a lapelárusítók actiójához.

A rendőrségnek pedig figyelmébe ajánljuk azt, hogy a colportage tiltva van. Azt is tudomására hozzuk, hogy a „Paprika Jancsi” utolsó számát a piaczon, az utcázon, sőt vasárnap virradóra a tanítók piknikjén is árulták.

Jó lesz tehát, ha a rendőrség éber figyelemmel kíséri a „Paprika Jancsi”-személyzetét; ne engedje meg a colportage utján árgulátását; mert e szennyes lap terjesztéséhez minden más tisztességes ut elzárva lévén mindent meg fognak kísérteni, hogy ha kell colportage utján is adhassanak tul az örület hóhortjának szörny-szüllöttjén.

Részünkről mi csak üdvözöljük a társadalom actióját és hírlapírói kötelességünknek tartjuk azt teljes erőnk-ből támogatni.

Csak az az erős és egészséges társadalom, a mely önmaga irtja ki a burjánt.

A népfelkélési törvény. A képviselőház véderő-bizottsága, a népfelkélési szervezetről szóló törvényjavaslat tárgyalását — a mint a „Bud. Corr.” értesül — márczius 1-én fogja megkezdeni és mintán a kiválasztási tárgyalások eloenlegi stádiuma igen kevés kitést nyújt arra, hogy a gazdasági kiegészítésre vonatkozó javaslatok most rövid idő múlva vagy egyáltalában a jelenlegi ülészak folyamán a parlament elé terjeszthessenek, valószínű, hogy a népfelkélési törvényjavaslat még a huszötödik szünet előtt a képviselőház plenuma elé fog jutni. A „Bud. Corr.” megjegyzi továbbá, hogy a legközelebbi időre a népfelkélési törvény eltelepítése egyáltalában semmi, vagy pedig nagyon esékély

laptitni akartam: hogy a haladásra szükséges függetlenséget áltoztam; hogy... Szavaimat fölbeszaktiva, mondá: — Nos ezek helyett mit talált ön? — Az üdítő forrás helyett süppedékes maresárt; a függetlenség helyett bürokratikus zsarnokságot.

Elkeseredett kifakadásomat nyomban a megbánás követte, mert fönököm arczára a szanakozás oly süjtö kitézése szállott, hogy ereimben a vért a megfagyásig lehűlti érzém. Látszólagos nyugodtsággal kezdé most az igazgató:

— Boldogult atyjához egykoron benső baráti viszony füzvén, e körülménynél fogva kötelességemnek tartom mindent elkövetni, mi bizonyítani képes, hogy e drága emlékek lángja keblemben élénken lobog még... Elygyeljen most... Az előadottaknál fogva önnek előmen-telét szívesen hordozván, először is fönkém ön, miszerint lemondását visszavonja...

Ezzel az érintett iratot rám erőszakolva, folytata:

— Másodsor: mátlól fogva, mintán karcársai a betegök fölvetelével és osztályozásával megöltatnak, a sor önnt illeti; harmadsor: megözön ön az osztály fölgyegetelével, hol a megfigyelés végett elhelyezett betegek tartózkodnak; végül negyedsor fönkém ön, miszerint Noellier orvos iránt, kit a multkor önnel szemben a bürokratikus zsarnokság leg-kerésbébe sem vezetett, bizalommal lenni szíveskedjék. Mintán ön is orvos, e bizalom fejtegetését szükségletlennek tartom. De mindazonáltal ki kell nyilatkoztanom, hogy az itt lümlázó légkörben, ha a kölcsönös bizalmat szem elől tévesztünk, betegienkel együtt elvesszünk... Csengtetnek... Kezldők a kör-ut... Menjünk!

kiadásokat fog okozni és csak a nyilvántartás, mely 12 hó lefolyása alatt szervezhető lesz, fogja a budget aránylag jelentéktelen megterhelést eredményezni. Mintán a nyilvántartás kizárólagosan az adminisztratív közegek dolga és béke idején a népfelkélési emberit sem ellenőrzési szemlék, sem másminő alkalmatlanságok nem fogják terhelni, a népfelkélési törvény béke idején a népességre nézve semminemű irányban sem lesz zavaró vagy terhelő hatással. A népfelkélési azon részének fölfegyverzéséről, mely nem fog pórtartalékkal használatni, hanem mint önálló védtést szervezhetik, hasonlóképen gondoskodva van, minthogy a régi Wenzl rendszerű fegyverek löszárral együtt teljesen elegendő mennyiségben mezzannak s kitűnően fognak használatni. Emlékeztetve kizárólagosan csak a tulajdonképeni népfelkélési számúra megkérántató ruházat beszerzése jöhet szóba, emel pedig tisztán a törvényhozástól függ, hogy mily időszakra kívánja ezen külföldben sem nagy összegűket igénylő beszerzést felosztani, mintán teljesen elegendő, ha ezen szükségletek évi részletekben is szerzednek be.

A kath. alapok és alapítványok kezelését ellenőrző bizottság albizottságának múlt vasárnap Haynald Lajos bíberekörök elnöke által ülést tartott, a melyen a „Magyar Állam” értesülése szerint, elterjesztetett a vallásügyi és közoktatási miniszter azon kívánsága, hogy a kath. lapok jótékony vállalkozásait a lipótvárosi bazilika és münedékek javára engedélyezendő sorsjegyköltsége nézve, az idezett lap szerint az albizottság ezt megtagadta: az ügy egyelőre a vasárnap tartandó teljes ülésben fog tárgyalattni és eldöntetni.

A csanádmezei telepítvényesek ügye.

Arad, febr. 25.

© A budget-vita alkalmával Justh Gyula ur. Makó város képviselője, a csanádmezei telepítvényesek ügyében felszólt, mire Szápáry gróf pénzügyminiszter nyomban azt felelte, hogy a telepítvényesek érdekeiben oly intézkedéseket fog tenni, amelyekkel a felszóltató képviselő is meg lesz elégedve.

A pénzügyminiszter ur szavát már beváltotta és intézkedései az érdekelteket valószínűleg ki is elégtendik. Abban azonban, hogy Justh Gyula urat is kielégítethi, ugy látszik, tévedett ő exzellenzenciája. A telepítvényesek ügye sokkal hathatósabb és eredményesebb korteszéköz, semhogy azt könnyedén kézből kibocsáthatnák azok, kik vele eddig is, és nem egészen sikertelenül éltek. És a kormány intézkedhetett volna bármikép, azt, hogy ő is kielégítve érzi magát, Justh Gyula ur nem mondta volna meg soha.

Hogy a miniszter intézkedései által miért nincs kielégítve Justh képviselő ur: arról két ezikk ad felvilágosítást, melyek az „Arad és Vidéke” mult szombat és vasárnapi számaiban megjelentek. Legyen szabad ezen ezikkekre nehány észrevételt tenni.

Küldülési pontja az érintett ezikkeknak a pénzügyminiszternek 58797/85.

L... 187. október 7-én.

Jöjj te kis füzetkém, had örökítsom meg benned mostani boldogságomat, melyet a leg-merészebb ábrándom szobának és gyönyörűbbnek nem teremtett volna! Ilyennek képzeltem én magamnak a működési tért, ilyennek a valódi függetlenséget.

Hogyan meresztette Noellier ur a szemét, midőn az igazgató az orvosi karral rendez osztályorvosi minőségemet tudatta! Fialat kartársaim pedig az irigységtől nem tudtak hova lenni?

De kérdem, nem érdemeltem-e meg ezen előléptésemet? Hisz míg társaim a városban szórakoznak, addig én minden szabad percemet betegienkel szenteltem. Velük értekezve, folyton tanulmányozok és buvárokodom.

Soha sem hittem volna, hogy az örültek nyelvén ugy tudjak beszélni. No de nem esoda: hisz folyton köztük vagyok, s együtt-léteinkkor rögeszméimről nemcsak hogy nem idegenkedem, sőt engedelemem által azoknak táplálékot nyújtok. Ezen engedelememem létrehozta bennük azon irántani bizalmat, mely öket arra ösztönzi, hogy engem a cselhöz való kövessenek... Nem-e egyedül ezen eljárásban rejlik a lélektanai igazság, mely minden más elmeéletet szegyenben hagy?

Eközben kollegium csak ugy félválhó kancsalnak rám; az öreg Noellier nem szöl se fehéret, se feketét; pártfogom, az igazgató, szokása szerint előzékeny és barátságos... Igaz ugyan, hogy környezetemnek ezen magatartása kissé aggaszt s keblemben föléntelen előzetekről kell, de azért boldognak érzem magamat, oly boldognak, miként csak az érzelhet magát, ki vágyainak növekvőjéig elérte. De azért e boldogságról senkinek sem szölök; zárkózott vagyok, miként Szokretesem

sz. a Csanádmezei közigazgatási bizottsághoz intézett azon leírata, melyben, többek között, a telepítvényesek ügyében ígért intézkedései is befoglalják. Miből áll ezen intézkedés? Ime itt idézzük a leirat erre vonatkozó részét szószertint, és pedig az „A. és V.”-ből. A miniszter a következőket mondja:

„Azon ezel szem előtt tartásával, hogy a telepítvényesek sorsán segítve legyen, s ezek képessé téveszenek örökvaltságbeli tartozásaitat törleszthetni, megengedem, hogy az 1884. év végéig járó örökvaltsági tartozásból jelenleg fönálló hátralékok, 1885. október 1-étől számított 3 év alatt, a záradék módjára esedékes negyedévi részletekben, tehát összesen 12 negyedévi részletben, a folyó tartozásoknak esedékességük idejében pontos fizetése mellett törleszteszenek, azon föltét alatt, hogy az 1885. évre járó örökvaltsági tartozás, teljes összegben, hiány nélkül beiztessék.”

A miniszter tehát azt a kedvezményt nyújtotta, hogy a telepítvényesek azt, amivel már évek óta tartoznak, és mit azonnal behajtani az államnak jogában és módjában is állna. — három év alatt, 12 részletben törleszthessék. Oly kedvezmény, mely mindenképpen tanuskodik, csak arról nem, amit a kormányknak imputálnak, hogy t. i. 16 község lakóit földönfutó koldussá akarja tenni.

De az „A. és V.”-nek ezikkirója még sincs kielégítve. Miért? Mert — ugymond — ezen kedvezménynek a végrehajtást szenvedett telepítvényeseknek legfeljebb ha egy tízedrésze veheti hasznát, a többi nem. Hát mi nem tudjuk, hogy csakugyan így áll-e a dolog. De feltéve, hogy így áll, mi következik ebből? Az, hogy a telepítvényeseknek tízedrésze már is meg van mentve a földönfutó koldusságtól, a többi pedig egyáltalában meg sem menthető. Mert az a telepítvényes, a ki a mostani hátralékait három év alatt sem képes törleszteni, mikép fogná azokat törleszteni, ha még jobban felszaporodtak? Már pedig az államnak valamiképpen mégis esak be kell hajtani ezen követeléseket is, és ha kell, ha t. i. oda ajándékozni nem akarja, — ami pedig mégis csak egy kissé veszedelmes praaxist inauguralna, (s mi ellen éppen tán az ellenzékiek szólalának fel, mint az államvagyon poeszokolása ellen) — akkor az illető telepítvényesek meg nem menthetők többé. A ezikkiró ur maga mondja, hogy kilenzetizedrésze a telepítvényeseknek még akkor sem lesz képes a hátralékokat törleszteni, ha mindenét dobra ütük. Mi kétkelünk ugyan abban, hogy ez való volna, de ha való, akkor csakugyan kívánsiak vagyunk,

nekem tanácsla. Majd eljön az idő, midőn a tények érthetőbben beszélni fognak. Akkor, Noellier ur, megátjuk, közlünk ki halad a biztosabb uton? Ön-e, ki elavult elmeletnek hódol; vagy én, ki a zslvársárra való elyeket mellőzve, egyedül a lélekkel és a szívvel szövetkezem?... Igen, a lélek, a szív legyen a mi szövetségünk; ki ezeknek fittyet hány, kénytelen aztán oly kegyetlen könyveszéközököt folyamodni, melyek inkább a galyarabokot fejtelemzőtöl félygelőzők illenek.

Alitásomat a következő esemény jellemzi: Egy napon, midőn az intézetben szokás szerinti körünktartottam, egyik osztályba lépven, egy nő egyik fiatal kartársamhoz közeledik, s ennek vállára kezével megléhetős nagyot buzza, fölkiáltá: „Ön az, ki gyermekemet megölte!” Fialat barátoni helyében én részemről, a helyzetét számolva, közönyösen odább álltam volna s alkalmilag, rendezemmel ölye, az engedelememem jellegét magán hordozó okoskodás segítségével ama nő lelki állapotát leesendíteni és benne bizalmat kelteni törekedtem volna. E helyett azonban Aeskulap ifju tanítványának szeméi vesztjósló villámokat szórta, a jaiak dühönten vonaglottak, arczára emésztő pir szállott; szóval annyira haragra lobbant, hogy egy véletlen közbejövő idegen e haragban öntudatos sörtes által előlétezt fölháborodottságot fedezett volna föl. Az elmebeteg nőt a fiatal ember ijeszto kodályállapota annyira fölfingerlé, hogy még hevesebb kitakadásokra ragadtatta el magát... A kinos jelenet azzal végződött, hogy a szerencsétlen nőt elvezették és...

L... 187. október 15-én.

Ma az igazgató engem az irodába hivattván, beléptemkor egy az ablak melyedésében álló öszbe borult, óriás-termétt s a leg-

miként lehetne a kinstár követeléseit is ezeket az embereket a fönktől is megmenteni. Ha ez való, akkor a miniszteri kedvezmény többet nyujt, mint amennyi a helyzet által igazolva van. Mert ilyen kedvezmény csak ott van igazolva, ahol általa az állam követelésének vesztélyeztetése nélkül az illető adósnak megmen-tése biztosítottik, aminek pedig éppen az ellenkezője tehető fel, ha olyanok a viszonyok, minőknek a ezikkiró ur maga fönki azokat.

Az érintett ezikkeknak tenörjából azon szemrehányás hangzik ki, hogy a kormány a csanádmezei telepítvényesek örökvaltsági hátralékainak behajtását jóváhagyta, vagy legalább nem ellenzte. Valóban furesa egy fölfogás! Valahányszor csak alkalom nyílik, de még ha nem nyílik is, szeméret lobbantják a kormányknak a sok milliókra menő hátralékok felszaporodását és nem egyszer hallottuk már a vádat hangoztatni, hogy a kormány ebből is korteszéközököt farag magának. Ha pedig a kormány ellenkezőleg valahol a végső eszközközököt nyúl, hogy a hátralékok csak egyik millióját is behajtassa, akkor az illető vidéknek valamelyik népbolgitója azonnal kiáll a tőrre és tele kiabálja az országot, hogy ez a kormány földönfutó koldusokat csinál erőszakos és kíméletlen eljárásával, így történt ez Csanádmezeiben is. Egy milliónál többre szaporodott már a telepítvényesek örökvaltsági hátraléka. Előbb az volt a búne a kormányknak, hogy a felszaporodást túrtta, azaz, hogy annak megzatlására a legvégső eszközökhöz, a végrehajtás hoz nem nyúlt. Most meg, mikor a tovább szaporodást még a megye közigazgatósági bizottsága sem akarja engedni, az a kormányknak a búne, hogy ő ezt az intenzitót nem rosszallja! Hozzá fogtak a végrehajtáshoz, érelyesen látnak az apasztás munkájához, mi természetesebb tehát, mint hogy azonnal akad valaki, aki a telepítvényesek nevében feljajdul és a kormányt lelketlen szigorúért kárhoztatja. Még tovább: mikor a pénzügyminiszter még egyszer könyvit az illető hátralékosok, mikor három évre osztja be a sok évi adósságok törlesztését, nem kívánván egyebet, csak hogy ezentul legyenek a telepítvényesek pontosak, akkor talál ez a valaki bátoraságot arra, egy olvasott lapban azt állítani: „A kormányknál süket fülekre talál az érhekiáltó jajszó is, ha arról van szó, hogy a nép elviselhetlen terhei könnyitesenek.”

Hát ez nem loyális eljárás s messze túlmegy azokon a korlátokon, melyek

valogatottabb eleganciával öltözött férfura mutatva, mondá:

— Wilston ur.

S a bemutatást folytatva, engem jelze:

— Torrant orvos ur.

A kölcsönös üdvözetek után az igazgató szavait hoztam intőve, kezdé:

— Wilston ur beteg gyermekét intézetünkben elhelyezni óhajtván, annak gyógykezelésével ön azt szeretném megbízni, mivel a betegrel való érintkezés első sorban az angol nyelvnek tökéletes tudását igényli. E bizalomra jogosítja ön továbbá a legkiválóbb szakismeretekkel párosult fradhatlan buzgalma. A kisasszony ez épületben egy külön lakosztályt fog elfoglalni s egyedül önnel, valamint a mellője rendelt komornájával érintkezhetik.

Ezzel Wilston ur előtt magát meghajta, folytata:

— Méltotasság most Torrant urral a továbbiaknál mihez tartás végett közölni.

Rövid gondolkodás után Wilston ur a legvonzóbb előadást modorral így szóla:

— Ella gyermekem alig két éves korában anyját elvesztvén, ezen időtöl fogva neveltetése súlyos gondjainak egész odaadással éltem. Hisz nemcsak gyermekemről, hanem áldott nőmről is, kinek halála szívemben egy behelthetetlen árt hagyott hátra, volt a szó. E gyermekem mindenen volt; multam, jelenem és jövőm. Multamért gyermekét szeretettel kárpótlást reméltem; jelenem számára vigaszt hajadoni tökélytől, a jövőmbeni megnyugvást pedig egy általa alakítandó esadai körül vártam.

Ez lett volna jutalmam azon híven teljesített fogadalomért, melyet szeretett enlkü Klóthidom halálágya előtt tettem le. A végezt

Az „ARADI KÖZLÖNY” tárczája.

Február 25.

ELLA.

(Eredeti beszély.)

Írta: Némethy Károly

II. A napló.

(Folytatás.)

— Annál nélkülözhetőbb leszek akkor, midőn innen távol leszek, volt a lakonikus válaszon.

— Hisz ön itt alig melegedett meg, s már is a távozásra gondol? — heveskedék a derek férfi.

Heveskedését válasz nélkül hagyva, a lemondásomat tartalmazó iratot neki átnyújtám. Szándékomból az irat elfogadása után értesülvén, mosolyogva dühögé:

— Fogadni mernék, hogy eme elhatározását a sörített hüiség érlelte meg. Képessége, törekvése és tanulmányozási szomja az ideérkezett belügyminiszteri leiratban oly melegen tolmácsoltatt, hogy ily ajánlatnak ön részéről való mellőzése, ha tisztán nem látnék, a megoldhatatlan talányok körébe tartoznék.

Talánva érezvén magamat, mintegy megszégyenülten szememet lesütve, viszonám:

— Annál igazolhatóbb a lemondásom.

— Tagadom; — kiáltá az igazgató — mert lemondását igazoltnak csak azon esetben tekinthetem, ha várakozásait velem közölve, egyidejűleg esalódását is előttem föltárja.

Minden megfontolás nélkül, lézas türelmetlenkedéssel, előadtam, hogy forrást kerestem, hol a tapasztalatok utáni szonjaimat csil-

ket még a legkérdelhetlenebb ellenzék is magának megengedhet. Mi sohasem fogjuk az ellenzékét követelni, hogy a kormány eljárásának ő legyen védelmezője. Alapszintjének természetéből folyik, hogy mindig a kormány tényeinek gyöngeségeit fűrkéssze és kiderítse. Azt azonban igenis követeljük, hogy igazságos legyen, hogy ott, ahol a kormány helyesen jár el és kötelességét teljesíti, ne fordítsa el senki ember fia és semmi problematikus ezél elérése kedvéért a tényeket, és hogy legyen mindenkinek erkölcsi bátorsága az igazat megmondani, még ha az a kormányra kedvez is, úgy amint volt bátorsága a fogyatkozásokat napvilágra hozni. Ha van az ellenzéknek bátorsága a kormányt kárthatni, mert a hátraleköt követelik tőle, megállása körül nem fejtett ki erélyt: akkor legyen bátorsága arra is, hogy elismerje, ha most a kormány a tekintetben nagyobb eréllyel jár el. És ha kötelességet velt teljesíteni egy képviselő, mikor a tett intézkedéseket a képviselőház előtt felszámolóknak bélyegezte, akkor legyen annyi férfiaság is benne, elismerni, hogy a kormány az ő jászavát nem sikert fülekkel hallgatta, hanem méltányolva azt, igyekezett a panasztól bajon, a mint lehetett, segíteni. Mert az, hogy valaminek elhagyását helytelennek stigmatizáljuk, a teljesítést pedig egyenesen büntül röjök fel, ez nemcsak hogy nem loyális, de még csak nem is logikus eljárás. Már pedig, ha a közvélemény az előbbi elnéző is, az utóbbit soha sem fogja megbocsátani.

Az „A. és V.”-nek ezikírója azonban, úgy látszik, más véleményen van. Ő azt hiszi, hogy az ellenzék embernek eszupán csak az a feladata: a kormányt korholni, egyszer azért, hogy valamit nem tett, másszor meg azért, hogy azt megtette. Hát mi ezt csak sajnálni tudjuk: sajnálni pedig először az ügy érdekében, mely az ilyen szeszélyes, hogy azt ne mondjuk, rosszkaratu bánásmód alatt fontosságából veszít, és sajnálni másodsor az illető érdekében is, ki ez által elveszti az első sajtásodat, melyvel a közélet terén hatni tudna, t. i. hogy komolyan vegyék felszólalását. Sajnáljuk azonban ezen rendszert főképp a szóban levő kérdésben, mert alig tudunk más esetet, hol a divatba vett methodus rutinsága oly kirívóan mutatkozik, mint éppen a esanádmegei telepítvényesek ügye körül. Azon alapszik ugyanis az országra szóló gravamen, hogy a kormány elsőbb terte a hátraleköt felszámolását: most meg, mikor a hátralekötök az idők mostohasága folytán amugy is tönkre jutottak, azokat mindenáron behajtatni kívánja, mert — „a Danaidák hordóját meg kell tölteni bárhóron és bárhogyan.” Nem is szólva arról, hogy az állami célokra fordítandó állami követelések behajtása már csak mégsem egyértelmű a Danaidák hordójának megtöltésével, a tényállás illetlen felállítását nem is felel meg a valóságnak. Mert nem igaz ám az, vagy legalább nem egészen igaz, hogy a esanádmegei telepítvényesek anyagilag egészen elpusztultak volna. Tudomásunk van számtalan esetről, hogy tetemes hátralekötök adós telepekek idegen határban örök

földeket vásároltak és azokat készpénzzel ki is fizették, anélkül, hogy a kincstári hátralekötnek törlesztése csak egy percze is eszükbe jutott volna. Csak alig két hó előtt történt, hogy egy hátraleköt telepecs, ha jól emlékszünk Iratoson, a regáljog beharadásának örverséncél megjelent és a tetemes összeget hámpéncz készpénzben deponálta. Tehát a jó ember, ki mellékesen megjegyve, egyike a 48-as párt legbuzgóbb előharezosainak, azt hiszi, hogy anyagi elpusztulására ország-világ előtt szabad hivatkozni, ha a hátraleköt követelik tőle, de hogy ezáltal kizárva nincs, hogy ő több ezekre menő összeget igénylő újabb kincstári bérletre versenyezhesen. Mi tanulság folyik ezen tényekből? Azon tanulság először, hogy az a nagy elszegényedés, melyről a világfajdalomban sirlódó néphologitások szeszölő deklamálnak, nem igaz: másodsor pedig az, hogy a másként józan és jóra való nép vagy elveszítette már a jog iránti érzéket és az „adós-fizessé”-féle erkölcsi elv iránti tiszteletet, vagy pedig bizonyos néphologitók igéretei annyira összezavarták már jogi és erkölcsi fogalmait, hogy a jámbor telepecs nem tudja már, mi a helyes, mi van és hogy mi szabad nekik, mi nem.

Ez pedig veszélyes állapot. Hiu reményeket élreszteni tudatlan emberekben, melyek idővel jogosult várakozásokként tekintetnek általuk, nagyon merész fogás még akkor is, ha avval politikai célokat akarnak elérni. Veszedelemes próbálkozás ilyen módon hangulatot gyártani a kormány ellen, olyan próbálkozás, mintha valaki számaasztalok körül tizzel játszik. Nincs könnyebb, mint műveletlen tömegokbe nagy hangzása jelszavakat dojni, de nincs nehezebb, mint az ilyen demagogikus passiók által felkorbácsolt szeszvedélyeket kellő korlátokba visszazoritani. Azért jó lesz felhagyni valahára ily veszedelmes játékkal. Am tegyen meg minden párt mindent, hogy saját elveinek híveket gyűjtson. De ne tegye azt az igazság rovására és ne tegye olyan eszközökkel, melyeket semmiféle ezél nem szentesíthet. Sokkal nagyobb tisztelő vagyunk az alkotmányos életnek, semhogy rosszalhatók bármelyik pártnak propagandáját. De azt az egyet megköveteljük minden tisztességes párttól, hogy propagandája is legyen tisztességes. Am kifogásolja az ellenzék a kormány működését, ha öröme telik benne, de ne igyekezzék avval proselytákat szerezni, hogy felháborodást okoz gyafurt ferdtésekkal és elégedetlenséggel, elkeseredést szít ott és akkor is, ahol és amikor alapos, igazságos ok arra nincsen!

Országgyűlés.

A képviselőház ülése febr. 24-én.

Elnök az ülést megnyitván, beemutja az eperjesi ügyvédi kamarának Schulied Gyula képviselő által beadott kérvényét, melyben a köztörvényhatóságokról szóló törvényjavaslat 54. illetve 57. §-ában tett intézkedések ellen kérvényez.

Gajary Ödön előadó benyújtja a kerveényi bizottság által tárgyalt kérvények 21. sorsjegyűjét.

A napirend szerint a hatodik bíráló, a könyvtári és a pénzügyi bizottságokban hiányzó egy-egy tagra beadottak a szavazati jegyek.

Ezután a Sziamaal 1885. évi januárhó 17-én a szeszveszedelemmel való kereskedés tárgyában kötött egyezmény beczikkelyezéséről és az Afrika nemely (Congo) vidékerek vonatkozó kérdések szabályozása iránt tartott berlini konferencia okmányának beczikkelyezéséről szóló tjavaslatok harmadszori olvasásában elfogadtattak.

Következett az igazságügyi b. 267. sz. jelentésének tárgyalása azon módosításokról, melyeket a főrendiház a saját szervezete iránt hozott 1885. évi VII. t.-cz. 23. §-nak végrehajtásáról szóló tjavaslatban tett.

Rakovszky István, Gáll József, Csányi Sándor, Thaly Kálmán és Andrássy Gyula b. rövid észrevételei után, a főrendiház által javaslatba hozott módosítások, egynék kivételével, elfogadtattak. Ezen egy pontra nézve az igazságügyi bizottság javaslata fogadtatott el, és erről a főrendiház elterjesztette a fog.

Szöcsényi Pál gróf választott Thassy Géznak a mezogazdasági válság ügyében tett interpellációjára, kijelentve, hogy program-előterjesztésre nem érzi magát hivatva, és arra szükség sincs; arról győződött meg, hogy a gazdasággresszuson olyat, a mivel a kormány nem foglalkozik, nem hallott. Az orvosi módok két kategóriájáról volt szó. Az egyik a kereskedelmi és forgalmi politikára, a másik a kulturális intézkedésekre vonatkozott. A kormány kereskedelmi és forgalmi politikája ismeretes. A mi a kongresszus által kijelölt teendők legfontosabbikait, a nyugat-európai államok közt létesítendő kereskedelmi szövetséget illeti, épp a kormány elvált a fogadtatott el, és erről a főrendiház elterjesztette a fog.

Szólv a tarifa-szabályozásról, kijelenti, hogy az a legrovidebb idő alatt a ház elé fog kerülni. A kulturális intézkedéseket illetőleg csak az orsz. kiállításra hivatkozik, hol eszo-

portosan volt mindaz, mi jelzi az irányt, melyben a miniszterium működik. Kéri választ tudomásul venni.

Tassy Géza hosszabb beszédben mutatva rá a mezogazdasági válságra, kijelenti, hogy a választ tudomásul nem veszi. A ház többsége azonban tudomásul vette a választ.

Földváry Miklós kijelenti, hogy az általános igazoló bizottság Rásics Sztankó, Pávic Armin, Dedovics György, Suvich József, Thaller Fülöp és Vuchefich Fülöp horvát képviselők megbízó leveleit rendben találta.

Zsilinszky Mihály: T. ház! Teljesen hitelem a munkások részére nyugati Poroszországban és Posenben állítandó középiskolák létesítése és fontartása iránt. A törvényjavaslat szerint a kereskedelmi miniszternek évente 200,000 márka bocsátatik e célra rendelkezésére és a 18 éven aluli munkások oly helyeken, hol ily iskolák állítanak föl, kötelezetnek ez iskolák látogatására. Ily iskolák a nevezett tartományokban mintegy 115 helyen állítanak föl, ha lakosság száma a kétezret meghaladja, továbbá számos kisebb helységeben is, hol a lakosság iparüzéssel foglalkozik.

A francia kamarából. Páris, febr. 23. A kamara mai ülésében a vasúti tarifák átvezetésére vonatkozó interpellációt tárgyalta. A közmunkáügyi miniszter visszautasítja a vasutak államosításának eszméjét, mely mellett tegnap Wilson szállt síkra.

A kamara osztályai ma bizottságot választottak. Ballue (radikális) azon indítványának előzetes tárgyalására, mely a jövedelem megadóztatására vonatkozik. Tizenegy osztály közül csak hét választotta meg az általa kiküldendő tagot. A megválasztott tagok közül ötven pártot, kettő ellenzék az indítványt.

Londoni savargások. London febr. 24. A Westminster előfordult munkászavargások ügyében kiküldött bizottság befejezte munkáját és előterjesztette jelentését. A jelentés eles bíralt alá veszi a rendőrségnek a zavargások alkalmával tanúsított magatartását és a tüntetések megzárása végett a Trafalgar-squaren tett rendőri intézkedéseket elégteleneknek és minden körültekintés nélkül tervezetteknek nyilvánítja. A jelentés azon következtetésre jut, hogy a rendőrség vezetése és szervezése beható megvizsgálást igényel.

Legújabb posta. — **Kairói tudósítás** szerint nyilvánvaló, hogy Tripolisból és Tunisból egész karavánok mennek Szudánba hadi szerekkel. Az angol csapatoknál Szudán felé való előnyomulása mellett semmi jel sem tanúsodik. — Asszuant megerősítik. Minden arra vall, hogy az angol csapatok az egész nyáron át egymáshoz közel és védelmi állásban akarnak maradni.

Porosz képviselőház. Berlin febr. 24. A neoptantóknak a keleti tartományokban való alkalmazásáról szóló törvényjavaslat tárgyalásánál a közoktatási miniszter kijelenté, hogy szemben a lengyelek szakadatlan támadásával, a kormány nem szabad megindulástól elterve lennie, hanem szilárd álláspontot kell elfoglalnia. Két népfaj nyelv elválasztásának legbiztosabb módja: közös gyvél. A fegyvergyakorlatokra beidézett póttartalékosok egy bizonyos része egészen elfeledte a német nyelvet s a német nyelv ismeretét eltagadta fiatal férfiak száma folyvást szaporodik. Tüntetőket és tanulókat egyaránt meg kell szabadítani abból a függő helyzetből, melybe a lengyelekkel való érintkezés és a lengyel művek olvasása által jutottak. A kormány arra föl van jogosítva, tekintettel a még erkölctelen eszközöktől vissza sem riadó lengyel igazalorra. A kormány nem kívánja az iskolai kegyuraként szereplő községek és földesurak jogait esorbitani, csak a haladást. A conservatív és a nemzeti párt közül többen a javaslat mellett, a középpárt szónokai ellene nyilatkoztak. Virehöz kijelenté, hogy a szabadelvek majd a bizottsági tárgyalás alkalmával fognak eszközöket keresni, mint lehetne a német nyelvet a lengyelek közt közhaszalatu nyelvvé emelni.

Párisból febr. 24-ről írják: Megczafolják azt a hirt, mintha Franciaország és China közt nehézségek merültek volna föl. Csak a határküzessé munklatok szenvedtek késedelmet.

Sophiából febr. 24-éről jelentik: Szerbia azon indítvány, hogy a november 14-ke előtt fonállott viszony állítsák ismét helyre, Sophiában kellemetlen hatást idézett elő.

Nelidov orosz nagykövet sárgósen felszólította a portát az orosz alattvalók esadékes hadi kórtartásának lefizetésére. A porta ennek következtében utasította a kormányzókat a rakótkorban levő gabonaművek haladéktalan eladására, hogy Nelidov követelését márcz. 1-én teljesíthesse.

Onxtrák képviselőház. Bécs, febr. 24. A képviselőház költségvetési bizottsága ülésén Prazák igazságügyminiszter kijelenti, hogy a kormány a lehető legnagyobb tárgyilagossággal gyakorolja a bírósági tisztviselők fölötti fejelemet. A német „Schulverein”-be lépést egyetlen tisztviselőnek sem lobbantják szemére: csak arról van szó, hogy valamelyik közülök az egyesület helység-csoportjának vezetőjeként ne szerepeljen. A kormány még ez ülésnek folyamán szándékozik az új büntető-törvénykönyvről szóló törvényjavaslatot előterjeszteni. A bizottság határozati javaslatot fogadtat el, mely a feyházi munka által okozott versény miatt emelt jogos panaszok méltatását kívánja.

Külföld.

Békealkudozások. A hatalmak hajlandók volnának a török-bolgár egyezményt ideiglenesen ratifikálni, a nélkül, hogy bevarnák a vizsgálat eredményét, mely a ruméliai statut organikai átvezetését meg fogja előzni. Még csak az marad hátra, hogy megállapításra jöjjen létre Sándor fejedelem meghatalmasításának minden öt évben leendő megújítása iránt.

Porosz képviselőház. Berlin, febr. 24. A képviselőházhoz törvényjavaslat terjesztett a munkások részére nyugati Poroszországban és Posenben állítandó középiskolák létesítése és fontartása iránt. A törvényjavaslat szerint a kereskedelmi miniszternek évente 200,000 márka bocsátatik e célra rendelkezésére és a 18 éven aluli munkások oly helyeken, hol ily iskolák állítanak föl, kötelezetnek ez iskolák látogatására. Ily iskolák a nevezett tartományokban mintegy 115 helyen állítanak föl, ha lakosság száma a kétezret meghaladja, továbbá számos kisebb helységeben is, hol a lakosság iparüzéssel foglalkozik.

A francia kamarából. Páris, febr. 23. A kamara mai ülésében a vasúti tarifák átvezetésére vonatkozó interpellációt tárgyalta. A közmunkáügyi miniszter visszautasítja a vasutak államosításának eszméjét, mely mellett tegnap Wilson szállt síkra.

A kamara osztályai ma bizottságot választottak. Ballue (radikális) azon indítványának előzetes tárgyalására, mely a jövedelem megadóztatására vonatkozik. Tizenegy osztály közül csak hét választotta meg az általa kiküldendő tagot. A megválasztott tagok közül ötven pártot, kettő ellenzék az indítványt.

Londoni savargások. London febr. 24. A Westminster előfordult munkászavargások ügyében kiküldött bizottság befejezte munkáját és előterjesztette jelentését. A jelentés eles bíralt alá veszi a rendőrségnek a zavargások alkalmával tanúsított magatartását és a tüntetések megzárása végett a Trafalgar-squaren tett rendőri intézkedéseket elégteleneknek és minden körültekintés nélkül tervezetteknek nyilvánítja. A jelentés azon következtetésre jut, hogy a rendőrség vezetése és szervezése beható megvizsgálást igényel.

Legújabb posta.

— **Kairói tudósítás** szerint nyilvánvaló, hogy Tripolisból és Tunisból egész karavánok mennek Szudánba hadi szerekkel. Az angol csapatoknál Szudán felé való előnyomulása mellett semmi jel sem tanúsodik. — Asszuant megerősítik. Minden arra vall, hogy az angol csapatok az egész nyáron át egymáshoz közel és védelmi állásban akarnak maradni.

Porosz képviselőház. Berlin febr. 24. A neoptantóknak a keleti tartományokban való alkalmazásáról szóló törvényjavaslat tárgyalásánál a közoktatási miniszter kijelenté, hogy szemben a lengyelek szakadatlan támadásával, a kormány nem szabad megindulástól elterve lennie, hanem szilárd álláspontot kell elfoglalnia. Két népfaj nyelv elválasztásának legbiztosabb módja: közös gyvél. A fegyvergyakorlatokra beidézett póttartalékosok egy bizonyos része egészen elfeledte a német nyelvet s a német nyelv ismeretét eltagadta fiatal férfiak száma folyvást szaporodik. Tüntetőket és tanulókat egyaránt meg kell szabadítani abból a függő helyzetből, melybe a lengyelekkel való érintkezés és a lengyel művek olvasása által jutottak. A kormány arra föl van jogosítva, tekintettel a még erkölctelen eszközöktől vissza sem riadó lengyel igazalorra. A kormány nem kívánja az iskolai kegyuraként szereplő községek és földesurak jogait esorbitani, csak a haladást. A conservatív és a nemzeti párt közül többen a javaslat mellett, a középpárt szónokai ellene nyilatkoztak. Virehöz kijelenté, hogy a szabadelvek majd a bizottsági tárgyalás alkalmával fognak eszközöket keresni, mint lehetne a német nyelvet a lengyelek közt közhaszalatu nyelvvé emelni.

Párisból febr. 24-ről írják: Megczafolják azt a hirt, mintha Franciaország és China közt nehézségek merültek volna föl. Csak a határküzessé munklatok szenvedtek késedelmet.

Sophiából febr. 24-éről jelentik: Szerbia azon indítvány, hogy a november 14-ke előtt fonállott viszony állítsák ismét helyre, Sophiában kellemetlen hatást idézett elő.

Nelidov orosz nagykövet sárgósen felszólította a portát az orosz alattvalók esadékes hadi kórtartásának lefizetésére. A porta ennek következtében utasította a kormányzókat a rakótkorban levő gabonaművek haladéktalan eladására, hogy Nelidov követelését márcz. 1-én teljesíthesse.

Onxtrák képviselőház. Bécs, febr. 24. A képviselőház költségvetési bizottsága ülésén Prazák igazságügyminiszter kijelenti, hogy a kormány a lehető legnagyobb tárgyilagossággal gyakorolja a bírósági tisztviselők fölötti fejelemet. A német „Schulverein”-be lépést egyetlen tisztviselőnek sem lobbantják szemére: csak arról van szó, hogy valamelyik közülök az egyesület helység-csoportjának vezetőjeként ne szerepeljen. A kormány még ez ülésnek folyamán szándékozik az új büntető-törvénykönyvről szóló törvényjavaslatot előterjeszteni. A bizottság határozati javaslatot fogadtat el, mely a feyházi munka által okozott versény miatt emelt jogos panaszok méltatását kívánja.

TÁVIRATOK.

— **Rendezett tanácsú városok értekezlete.** —

Budapest, febr. 25. (Az „Aradi Közlöny” eredeti távirata.) A rendezett tanácsú városok képviselőinek ma megnyitott értekezlete hosszabb vita után hat tagú bizottságot küldött ki, mely a rendezett tanácsú városok

ohajait szabatosan körüljárja és holnap az értekezletnek jelentést teygen.

— **Háborus jelek.** —

Belgrád, febr. 25. (Az „Aradi Közlöny” ered. távirata.) A Tinok határain nagy bolgar csapatok összpontosítottak. 50,000 ember van ott concentrálva. Widdint 70 ágyuval látják el és megorosítik.

— **Teschenberg halála.** —

Bécs, febr. 25. (Az „Aradi Közlöny” eredeti távirata.) Teschenberg Ernő báró rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, korábban a közös külügyminiszterium osztályfőnöke, ma reggel 50 éves korában, hosszszas betegeskedés után meghalt.

NAPTÁR.

Febr. 26. Péntek. Róm. kath. Klaudius Sándor — Prof. Sándor. — Görög-orosz (febr. 14.) Auxentius. — Nap kel 6 ó. 49 p. nyugszik 5 ó. 37 p.

Február 27. A várli állomásozó altisztek tombolával egybekötött jótékonycztu táncvizgalma a Zemplényi-szálló nagytermében.

Febr. 28. Az aradi kereskedelmi és iparbank közgyűlése saját helyiségében d. e. 10 órakor.

Febr. 28. Az aradi ipartestület rendez évi közgyűlése d. e. 10 órakor a városház földszinti kistermében.

Márczius 6. Az aradi ipartestület bálja a Zemplényi-szálló nagytermében.

Márczius 7. Az aradi első takarékpénztár 45-ik évi rendez közgyűlése d. e. 10 órakor saját helyiségében.

Márczius 9. Az aradi honvédegyetel álarozos bálja.

Az aradi jótékony román nő-egylet bálja.

— Február 25. —

Az ideai farsang egyik legkivalóbb táncvizgalma: az aradi jótékony román nő-egylet bálja tartott meg ma fényes sikerrel a Zemplényi-szálló nagytermében.

Az en rendkívüli sikerek után, melyeket az egylet minden évben rendeztetni szokott báljaival már eddig is elért, feleségizott várákossal léptünk be az előkelő közönség által teljesen megtelt bálterembe, és most egy kellemesen eltöltött bál-éj emlékeztetésben elmondhatjuk, hogy feleségizott várákossaink is teljesen kielégítve lettek.

A mi aradi magyarkunk ugyan éppen nem lehet chauvinizmussal vádolni, de ha volna is valaki, ki e betegségekben szenvedne, teljesen kigyógyult volna e bálon.

Mert hát sokszor észleljük azt, hogy a társadalmi, sőt a politikai életben sokféle változás egy olyan behatásnak köszönhető vagy rovatató föl, a melyeknek színhelye egy bálterem volt.

És ennek folytán ha azok a szép román nők, a helyett, hogy bekés jóindulattal dreszbevezettek lettek, egy kis politikai eszabítást vittek volna véghez, — a mi különben távol áll tőlük — átadtak volna többen, akik beállottak volna irredentistáknak.

Bár igazgatás így is volt. Csakhogy annak a gyönyörű feketeszemű fiskálisának a szeméi oly természetű igazgatást vittek véghez, a mi ellen nem talált, sőt nem is keresett volna a kir. ügyész paragrafus.

Es nincs is a világnak annyi §-a, a mi ez ellen meg tudna védni.

És akármint is mond Hunfalvy az ő vezérénszökeiben, ezek a nők a római patriecziusok utóda, és a mint azokat a szép asszonyokat és rajtuk a festői szépségű nemzet ruhákat látam, a Zemplényi-szálló nagytermében előtt. Nem hiányzott semmi, csak a Flaccus lantja, a mely azt méltóan leirhatná.

De nem hiányzottak a férfi-patriciosok sem; ott láttuk többek között Tabajdy Károly főispánt, Ormos Péter alispánt, Szathmáry Gyula főjegyzőt, Dr. Avarffy Károly törvényesbíró, Gurban Constantin és Beles János országgy. képviselőket, Jonescu Lázár, b. Bánhidó Albert, Popovits Dessean János, Mangrea Vazul és Hamza Ágost urakat.

És a patricius urak közül is a legtöbbben, mintegy az általános hangulattól megkapva, be lönek sodorva a táncba, mely mindvégig kitartóan s lelkesen folyt. Az első négyest körülbelül 48 pár táncolta és pedig két colonban.

A jelenlott hölgyek névsorát a következőkben sikerült összeállítanom: Asszonyok: Dr. Vujáné, Onenő, Popovits Györgyné (Konop), P. Desseanuné (Ottlaka), dr. Magdu Döméné, Joanescu Lázárné, Gergurevicsné, Dimitrescuné (Pécska), Popovits Demeterné (Ottlaka), Beles Jánosné, Markuné, Bottoné (Nagyak), öz. Bertáné, Hamzeainé (Fiskut), Cornea Jánosné (Makó), Erdélyi Vilmosné, Popescuné (Buttyin), Koipné (Pécska).

Leányok: Popovits Oktavia, Dimitresku Livia, Beles nővérek (Odas), Popovits Mariska (Békes), P. Desseanu Veturia, Comlosan Silvia (Konop), Konopán Katicza (Paulis), Buday Livia és Berta, Serbán Margit, Teutsán L., Floresku Ilona, Papp Ilka (Bokszeg), Erdélyi Matild, Popescu Livia, Popovits Alexandra (Ottlaka), Popovits Zenobia (Pél).

Feria.

HIREK.

Arad és Vidéke.

Március 15-dikének megünneplése tárgyában vasárnap d. n. 4 órakor érkeztél lesz a Krispin-féle teremben.
Az Aradon építendő lovasági lak-tanya részletes tervét fölött a négyes helyi bizottság, mely mint már említettük a megye, város és a hadtestparancsnokság képviselői-ből mára február 25-ére hívott össze.
ma d. e. 9 órakor kezdte meg tárgyalá-sait. A bizottságban részt vettek a város részéről Salacz Gyula polgármester, Parecz István tanácsnok, Hász Sándor bizottsági tag és Virágh Lajos főbíró; a katonaság részéről Zaitsek Károly ezredes, a 14-ik huszárezred parancsnoka, Rosetti Costa alezredes, katonai műszaki igazgató, Novacsok Gusztáv 14-ik huszárezredbeli kapitány és báró Canstein Frigyes hadbiztos; a megye részéről Ormós Péter alispán, Kinezig János bizottsági tag, dr. Issekutz Károly főbíró, Jonescu Lázár tiszti ügyész, Handler Jakab kir. segéd-mérnök, Szathmáry Gyula főjegyző és Jiraszek Lajos építész, mint tervező.
Az ekép alakult vegyes bizottság a tervet és költségvetés elő-terjesztése után azok általánosságban és ol-világ nyomban megvitatta, s eljárássá néve abban állapodott meg, hogy a tervet az 1883. évi január 20-iki tárgyalás alkalmá-val megállapított építkezési program és az ezzel kapcsolatos előterjesztésekkel együtt tételről-tételre összehasonlítani fogja s minután ez előkészít-temék igényel, kebelebb a műszaki tagok, nemkülönben a hadbiztos, város és megye képviselőinek egy-egy tagjaiból álló albizottsá-got küld ki, mely a tervet napokonként d. n. fel 3-tól estig tartandó ülésében átvizs-gálja, s ennek befejeztével esetleges észre-veleket az újból összehívandó teljes bizottság elé terjeszti. E munkát, előreláthatólag, 6-8 napot igénybe veend.
Az aradi polgári jótékony-egylet va-gyon állásáról szóló részletes kimutatás a na-pokban kiadott szét a tagoknak, melyből ki-tünik, hogy az egylet múlt év végével 55.887 frt 78 kr vagyonnal bírt és hogy 207 öro-kos, valamint 522 évűljás tagja van; nem hagyhatjuk azonban említés nélkül, hogy ezen egylet, melynek tagjai az aradi polgárság zöméből sorakoznak — évi kimutatását magy-ar és német nyelven szerkeszté, holott tudomá-sunk szerint alig van polgár Aradon, ki a magyar nyelvet nem értene.
Eljegyzés. Kónstler Gyula, a Récsi Union-ban aradmezei faraktárának főnöke, Buttyánból eljegyzte Waisz Dávid helybeli kereskedőnek kedves és művelt leányát, Jolánt.
Iskolaszéki ülés. Arad város iskolaszé-kének tegnap délután tartott ülésében Sa-lacz Gyula elnöke alatt jelen voltak Si-ma és István, Boros Vid, Millig József, Arkay Kálmán, Rozsnyay Mátys, Robertsek Agost, Múlek Lajos, Szath-máry Miklós, Rosenbergszándor, ifj. Kristyóri János, Petrovics Ti-va-dar, Zaráy Odón, Frind Lajos, Niko-lits Péter, Bontás Aurél. Előnk megnyit-ván az ülést, olvastatott Lukácsy Miklós daleyvleti elnök az iránti kérvénye, hogy engedné az iskolaszék az újonnan épült tan-puln-utcai iskolának egyik termét a daleyv-let részére azon e célból, hogy ott tanulhas-sanak. A kérelemnek hely adatot. M o l n á r István helyett ki a polgári iskolában francia órát adott. Némethy Károly bizott meg, a francia oktatással a templom-ut-cai elemi iskola tanító karát egy kérvé-nyét adott be, melyben panaszt emelnek az iparos-tanóköz ellen, hogy azok a bator-ka-ot elrontják, az alakokat betörik, krétát, szí-vasot elviszik; feleltek, hogy a többek kö-zött 152 teniszjáték és 6 szivasot vittek el; és kéri ezen állapotok megszüntetésére va-lamely intézkedést tenni. Az iskolaszék hosszas vita után, melyben igen sokan vettek részt, elfogadta Z á r a y Odón azon indítványát, hogy a tanítók a tanulók felügyelet alatt tartásá, az előadásokra felőrával előtt jelenjenek meg, Boros Vidá emelt szót ezután, és kérte, hogy a nyári időben az iparskolai előadások ne 7-től 9-ig tartassanak, hanem 6-tól 7-ig, a mint az most is van. Minthán ezt az ipartanács, a ki ez ügyben illetékes — már elfogadta, az iskolaszék mint sem tette. Úrvastatott az iskolafelügyelő jelentése, mely-ből kitűnik, hogy az elhunyt holtan és f. h. 15-éig történt 152 felpap indokolatlan mul-lasztás, igazolt mulasztás 6712 felpap. A je-lentés indomásul vétetett. N i k o l i t s Péter felszólalására a gáji iskolapülnél észlelt hiányok sürgős orvoslása elrendeltetett. Több tárgy nem lévén az ülés 1/2-órát véget ért.
Az 1886. évben kiállítandó unj-on-és póttartalékok kiállítása a törvényhozás által immár megszavaztatván, a honvédelmi minisz-terium az unjonzállás végrehajtását elren-delle. E rendelet tegnap érkezett le a me-gyéhez s kiemelik belőle, hogy a múlt évről fennmaradt hátralékok miatt Aradmezei összes sorozójárásiában a IV-ik korosztály is felhí-vatott és pedig ezáltal nem csupán az unjonz-és póttartaléki jutalekok, hanem egyszersmind a honvédség legkisebb kiegészítési szükség-leteinek fedezése végett is. Ez utóbbi intéz-kedés, t. i. a honvédség legkisebb kiegészítési szükségleteinek megállapítása, az idén léptet-vevény életbe először, — a közönség tájékoz-tatásánál megjegyezni kívánjuk, hogy en-nek jelentősége a IV-ik korosztályra és csakis erre vonatkozik s abban áll, hogy a mint a honvédség legkisebb kiegészítési szükséglete fedezetelt, a IV-dik korosztály so-rozása azonnal beállítatik, — a három első korosztály azonban még az esetben is végig előállítatik, habár a legkisebb kiegészítési szükségletnél több egyén sorozatának is be. — A honvédség legkisebb kiegészítési szükség-lete a folyó évre a kiserőni járásban 28, az elekiben, 18, a pészkaiban 14, az aradiában 12,

a világosiban 27, a ternovalban 14, a radnai-ban 25, a nagyhalmágyiban 8, a boroshe-siben 32, s a borosjenőben 24 főre van meg-szabva. Az unjonzállás, mint tudva van, má-r-évis 1-én kezdődik.
A kurucsi ipartestület f. évi március 15-én, Világ Mór kávéházában, saját alap-ja javára zártkörű táncvirágokat rendez. Belépi-dij: családunkint 1 frt, személyenkint 50 kr. Felülfizetésekszőnmettel vétetnek s hirlaplaj nyugdíjaztatnak. — Kezdeté 8 órakor.
Gyászhir. Mely részvétellel vesszük a szomorú hírt, hogy báró Tomasi ch Imre, az aradmezei hírtokos osztályának egyik te-kintélyes tagja, tegnap este meghalt. Köz-tiszteletben állott egyéniség volt, ki a köz-ügyek iránt mindig élénk érdeklődést tanusí-tott, s Aradmezei bizottsági tagja is volt.
A családi gyászjelentés a következő: Alóhírtak a saját és számos rokoni név-ben szomorodott szívvel jelenítik szeretett nagy-bátyjuk, illetve rokonuk: báró Tomasi ch Imre, földbírtokos és Aradmezei bizottsági tagjának, folyó évi február 24-én, esti 8 órakor, élté 73-ik évében, rövid ide-gű tartott betegség után bekövetkezett halálát. A boldogult földi maradványai f. h. 27-én d. e. 11 órakor fognak Lóksháza-n a családi sírholtba helyeztetni, az engesztelő gyászme-se az arad-szent-mártoni r. k. egyházban má-r-évis 1-én d. e. 10 órakor fog megtartatni. Aldás és béke poraira! Lóksháza-n, 1886. február 25. Bíró Akos, Pokorny Richárdné, szül. Bíró Gizella, Ozv. Vörös Pálné, szül. Kiss Antónia, Ozv. Kosztolányi Antalné, szül. Kiss Emília, Varjassy Józsefné, szül. Kiss Ma-ria, Tóth Istvánné, szül. Kiss Etelka, Var-jassy Gyuláné szül. Kiss Julia. — A teme-tést Límbeck János aradi temetés-rendező in-tézteve rendezte. — Továbbá a következő gyász-jelemlést vitték: Mátyás Mihály saját, ugy gyermekei: Anna, Béla, Vilmos és József, valamint számos rokoni névben is mely fájdalommal tudtja forrón szeretett neje, édes anyjuk és rokonok Mátyás Mihályné szül. Lantz Matildnak, folyó évi február 24-én d. n. 2 órakor, életének 44-ik s bold-g házasságuk 13-ik évében, hosszas szen-vedés után bekövetkezett gyászos elhunytát. A boldogult hűlt tetemei febr. h. 26-án dé-lután fél 4 órakor fognak Boezkö-vitzi saját házukból Límbeck János temetés-rendező vállalatá által a helybeli róm. kath. közsír-kerben örök nyugalomra tetetni. Az engesz-telő gyászme-se áldozat pedig február 27-én d. e. 10 órakor fog a tiszelt. Minorita-utján szentegyházában a Mindenhatóknak bemutatatni. Béke poraira! Arad, 1886. febr. 25.
Az aradi casino-egylet folyó évi má-r-évis 13-án tartja meg harmadik társas táncestélyét. Kezdeté 8 órakor. Hisszük, hogy semmiham sem fog mögötté maradni elő-deink.
Az I. aradi temetkezési egylet va-lasztánya f. h. 28-án d. e. 9 órakor tartja rendes havi ülését Tökölly-terti helyiségben, melynek tárgya a jelenlévő új tagok felvétele és a folyó ügyek elintézése. — E gyű-lésre a t. tagokat ez uton is meghívja az elnökség.
Jótékony adomány. Az aradi ipar-és néphank 20 frtot küldött Arad város polgár-mesteréhez az árvaház alap javára.
Megható családi ünnepély folyt le — mint nekünk Bokszegei irják — február 22-dikén Ungar Sámuel ottani lakos házá-nál, ki egybekelésének 25 éves jubileumát s egy-uttal leánya eljegyzését ünnepelte nagy-számú vendégek jelenlétében, kik közül szá-mosan a távolabbi vidékekről is megjelentek az öreg és ifjú pár üdvözlésére.
Szamádos. A battonyai ifju-ság által f. h. 21-én az „Erdélyi és m. köznyelvédelmi egyesület” javára rendezett tánc-mulatságnak következő eredménye lett: Be-vétel belépti jegyek után 94 frt, felülfizet-ésekkel 43 frt 50 kr, összesen 136 frt 50 kr. Kiadás zenészeknek 30 frt, tánczterem és vi-lágítás 23 frt, meghívójegyek és különféle-k 19 frt 84 kr. A kiadás levonatván a bevételből — maradt tiszta jövedelvény 63 frt 66 kr., mely összeg rendeltetési helyére küldetett. Felülfizettek: Purgly Lajos ur 5 frt; Fischer Zoltán ur 4 frt; Simay Ede, Gövrik Gusztáv, Friedmann Ignác és Lakatos Lajos urak 3 frt; Sztarill Antal, Komáromy Sándor, Heller Jakab urak és Paragó János plébános ur 2 frt; Gavrilovits Antal ur 1 frt 50 kr; Buch-wald Odón, Blayer Manó, Kristoffy József, Kiss János, Páll Sándor, Horovitz Mór, Kö-vér Pál, Klivinyi Lajos, Bogovits Ferencz, Bhear James, Popesku József, Nagel Henrik, ifj. Nagel Vilmos, Kardos János, Hrankay István, Tolnay József és Malovits István urak 1 frtál. A szíves felülfizetők, valamint a tánc-nyugalomban megjelent összes n. e. közönsége neves czél érdekében tanusított áldozatkö-zségükért fogadják öszinte köszönetet. Bat-tonyán, 1886. évi február 24. Szaba-dó s József, rb. pénztárnok, Dr. Lakatos Árpád, rb. ellenőr.
A szomszéd-megyékbeli. Békésme-gyei hírek. A gyulai törvényszék bírói és tisztviselői kara f. h. 22-én beszo-zott el a távozó elnök Novák Kamillót. A tanács-teremben gyűlte össze a bírók és tisztviselők és Herberth Antal székeli bíró meleg szavakban to-madoslta azon érzelmeket, melyek ellátók bará-tait akkor, midőn 14 évi együttműködés után válniuk kell. Novák Kamilló érkevényen válaszolt. — Békés vármegye m o n o g r a p h i á j a n a k megírására s az alhoz szük-séges adatok beszerzésére a megye 2000 forint iról tiszteletdíjat és 500 frt költségvetést szava-zott meg. A helygymnázium a megye e határozatát jóváhagyta. — H y m e n. Szarvason Turv Sándor alkerületi közégi jegyző f. h. 22-én tartotta esküvőjét Sziráczky Etelka kisasszonnyal. — Csabán Kutka Géza postatiszt, tartalékos had-nagy tegnap délután vezette előlharozt Fmda Janka kisasszonyt. — Turv Sándor szarvasi ke-reskedő f. h. 23-án esküdtől örök hűségöt Leszlér Irma kisasszonnyal. — A szarvasi országos vásár, mely vasárnap tartatot meg, igen gyöngyös sikerült. — Dobozon Szatmári Sándorné vízbé álte magát. A befagyott vizen lékot vágott s nagy föjtötte be ma-gát a különben igen csekély mélységű vízbe. — Békésben Szendei G. Pál szentáruslata a közönség megérdemelt pártfogása mellett tartja előadásait. — A szarvasi takarékpénz-tár a jelen évre egy részvény után 9 frt osz-talékok ad, mi a takarékpénztár virágzó állap-otát eléggé jellemli, lévén egy eredeti részvény ára csak 30 frt. — Orosháza közönsé-ge úgy látszik — valóságos öngyilkossági máni-ában szenved. A legutóbbi héten nem kevesebb mint hét öngyilkossági eset történt ott. — Te-mesmegyei hírek. Dr. Lászlóffy István temesvári kir. kinevezési aligvező márc. 1-én tartja esküvőjét Biébel János orvosi műcsész leányával, Juliska kisasszonnyal. — Kalmár Pirokska az országos szénésziskola kiváló te-hetségű növendéke. Temesvár szülőtele, tegnap lépett fel először a temesvári színpadon. — A ligeti rablógyilkosság tettesei. Szak-áll Miklós és Rott Konrad ellen márc. 19-én tartatik meg a végvágyalás a temesvári kir. törvényszéknel. — A kanyaró Olad közszé-gek megszűnése, a járvány tartamára bezárt is-kolák — kellő fertőtlenítés után — ismét meg-nyitattak. — Az unjonzozás Temesvártól márc. h. 17-én kezdődik a gyárkúlvárosi Gyár-tudvarban és tart márc. 19-ig.

Hazánk és a főváros.
A történelmi kiállításhoz. Már meg-érkezett a fővárosba a főpolgármester leírata, a melyben a történelmi kiállításra 4 góbolin színyeg küldését 6 főcsége rendelkezébe tud-datja. E színyegben — mint tudjuk — Bu-davár visszavételére vonatkozó esataképek van-nak. A fővárosban 37 emlékerem átengedése-ről értesít. Bylandt Rheidt közös hadügymi-niszter — a hazafias ezérela való tekintettel — meg-erendi, hogy a hadügyminiszter rendelkezése alatt álló tárgyak, melyek a megemlépő hadi tényre vonatkoznak, kiállíthatassanak. E célból a fővárost egy megbízott kiküldésére kéri, a ki a tüzér-szertár igazgatójával és a hadi-múzeum felügyelőjével egyetértésben kiváló-gassa a kiállításra méltó tárgyakat s az el-szállításról intézkedjék. Az az albizottság, mely a veretendő éremek feliratának megállapítása végett volt kiküldve, az érem előlapjára a szava-kat javasolja felvéstetni: „Buda visszafoglalá-sának kétszáz (C. C.) éves emléke Budapest főváros. A háttérpaj pedig római számokkal az-jon: 1886. szeptember 2. A közlekedési mi-niszterium megengedte a kiállítási levelezo-sek portmentességét; a horitokra ez irandó: „Történelmi kiállítás ügyében portmentes.”
A montenegrói fejedelem Fiumében. Nikita montenegrói fejedelem febr. 24-én reg-gel 7/9 órakor Bécsből jövet ide érkezett és a pályaudvaron gr. Zichy Agost kormányzó által fogadtatott. Kinek kíséretében megjele-tek még Fésüs Béla osztálytanácsos, Schaffer ellen-ádmirál, a tengerészeti akadémia pa-rancsnoka, Petkoviich orosz konzul, Thierry Frigyes a törvényhatósági bizottság alelnöke, Rukavina révkapitány és Kuranda igazgató a fejedelem üdvözlésére, kölesönös bemutatás után a fejedelem gróf Zichyvel ennek díszko-csájába szállt és az adamech-molára hajtatnak, ahol Nikita fejedelem a kormányzó dísz-yacht-ára szállt, amelyen kivezött a külső részben levő Triest nevű hadigőzöshöz, hogy azon utját folytassa Czettinjébe.
Öngyilkosság. Kisdobai Doba Gyula örmagy, a debreczeni lételep parancsnoka, léf-on este agyonlőtte magát. Miattal legénye fával volt, lőtt magára s a golyó jobb halánté-kába fúródva, rögtön halált okozott. Az eset mely henyomást tett egy a tisztekre, mint a legénységére. Se pénzszavár, se szerelme nem lehetett oka, hanem az örmagy valószínűleg elmebajorodásban követte el tetteit, mert már régebben észlelték rajta némi zavarodottságot. Doba 47 éves volt, székesi eredetű csalá-dól származott s közel rokona Dobay alfabór-nagynak. Huszonöt évig volt katonai szolgálatban s mindig mint pontos, kötelességtelő tisztelet-ősmerték. A létevezetés és kifélonés a deb-recezenyi telep felvirágztatása körül nagy ér-demei voltak.
A rendezett tanácsú városok érte-keztetének tagjai szerdán gyűlékeztek Buda-pestre, s este ismerkedési estélyre gyűltek össze a Székssay vendéglő első emeleti étter-mében. A helyiség színesül megterelt s az érkezőket Kuliflay nagybekeréki polgármes-ter, mint a kitölt az értekeztel összehívása erred, fogadta. Képvisele az értekeztelen azon 27 város hozzájárulásával, a melyek esatlako-zásokat jelentettek ki, bár képviselők nem küldöttek, összesen 75 rendezett tanácsú vá-rok van. A legtöbb város polgármesterei vagy valamely más főbb hivatalnokát küldte, kikhez néhány orsz. képviselő is esatlakozott. A lakoma igen kedvelésen folyt le. Felkő-szöntöl legezöszor Kuliflay mondott, életvegy a mozaikolozók esatlakozott képviselőket és a sajátát. Azután Kovách Gyula nagyenyedi pol-gármester Kuliflayt élette, mint az értekez-tel kezdeményezőjét; Demkó Pál orsz. kép-visele a rendezett tanácsú városokért ívott; Csomor Kálmán gyöngyösi polgármester Kovách Gyulát, Nagyevend város polgármeste-rét élette, Mohay Sándor orsz. képviselő a képviselők, Vasi Imre a saját névben fejezte ki köszönetét a megemlékezésért.
Farkas Dávid zala-egerszegi országos képviselő szerdán meghalt. A függetlenségi pártához tartozott.
A mezőtúri tragédia. Szűcs Szabó Zsigmond nevű mezőtúri tanuló e h. h. 19-én agyonlőtte három gyermekét, feleségét, s azután önmagát. A veres esetről a követ-kezőköt írják: Szűcs Zsigmond nagyon szer-egett a feleségét s a gyermekeit. Sokat kü-zdött és nékülözött, hogy tisztességes el-tartassa őket, de a balsors áldozta és nyu-galmass, biztos existenciát nem bírt biztosí-tani nekik. Mindazáltal nem panaszkodott soha, nehézn munkával megkereste a mind-na-pait s elégedett volt. Gyermekében talála örömet és mindig remelte, hogy valaha jobb sorsot viv ki számukra. De titkon más végezt leselkedett rá. A napokban egy névtelen levelet kapott, melyben arra figyelmeztették, hogy a neje rutul megcsalta, sőt esalja már évek óta, s a gyermekeknek, kiket ugy szer-et, más az apjuk. A névtelen levél leírha-talan igazolomba hozta a válfafatározat, hogy ki fogja puthatni a valót. Aznap este bejött a neje szobájába s fölolvasta előtte a levelet. A nő tagadni kezdett, de ekkor Szűcs rovol-vert fogott rá s így szól: „Ha mindent be-vallasz, megbocsátok; de ha ellhangsz vala-mit, utótt az utolsó órád!” A nő terdre ve-

lette magát s megvallotta a hűtlenségét. A férj ekkor a bűntárs fevél kérdezte, s az asszony azt is megmondta. „Add irásba, boldoguljál!” — kiáltott most a férj, s az asszonynak irni kellett. Hogy jobban lés-son, Szűcs behívta a eselődét, egy 15 éves parasztlányt s a gyertyát odatartotta vele a székhez, mely előtt a nő terdelt s ugy írt a papírosra az íródeszkára téve. Mikor a nő odaért, hogy a legidősebb gyermek atyját megnevezte, Szűcs kirántotta a gyermekét az ágyból s az anyja és a eselőd előtt fövessel kivégezte. S így tett a másik két gyermekkel is, s midőn a halálra remült leány sikoltva ki akart szabadulni, ráfogta a pisztolyt s meg-megállásra kényszerítette. A két nőnek végig kellett nézni a szörnyű vérengzést, s midőn végül az asszony a vallomással kösz volt s aláírta, a vadállattá vált férj őt is kivé-gesztte. Azután lőtt s néhány sort írt a legidősebb gyermekre, melyben az a jellemző, hogy a saját bűneit vallja a neje bűnei oká-nak, holott mindenki tudja felőle, hogy egyet-len bűne a szegénység volt. Végül ezt írta: „S most már nincs miért énem tovább, te-hát magamat is agyonlövöm.” S megrette. A eselőd leány, kinek mindezt végig kellett nézni, csak ekkor szabadult meg szörnyű helyzeté-ből s rohant rögtön emberek után. A ható-ság emberei nemokára megjelentek a hely-szűcsen s az esetről jegyzőkönyvet vévén föl, a halottakat elszállították. Szűcs utolsó soraitól az tűnik ki, hogy a szerencsétlen ember nem volt beszámítható állapotban, mikor szörnyű tetteit elkövette; neje hűtlenségének föl-földő-zése zavartatta meg az eszt.
Rövid hírek. Exner Nándor fővárosi adófelügyelő a pénzügyi közigazgatási bíróság író-bírájává nevezetett ki. — Csomó-eg-i Károly kuriai tanácselnök már egy hét óta ágy-ban fekvő beteg. — Szilágyi Dezső köz-sebe, melyet, mint említettük, vívási gyakorlat közben kapott, — jelentéketlen. — Az új pesti veszett eb marásának már harmadik állo-zata halt meg: Tóth Ferencz 11 éves iskolás-tu. — A Budapesti elfogott Vég-h Ig-niez a főkapitányság börtönében igen rosszul lett, s orvost kellett hozza híveni. Egyelőre kihál-gatás után szabadon fogják bocsátani. — Weisz Lipót fővárosi fehérvári-kereskedőt letartó-ztatták, mert kezdett portokáján titokban taladni.
A nagy világ.
Babérkoszoru Lisztnek. A lipesei Liszt-egylet a napokban kizárólag Liszt mű-veiből nagyobb szabású hangversenyt rend-ezött. Az egylet az alkalomból Siofi Sándort, a mester egyik tanítványát, Budapestre küldte, hogy az egylet névben egy nagy babérko-szort nyújtson át a mesternek. A babérko-szort két hosszú felhár seléym szalagján a következő felvétel olvasható: „Liszt Ferencznek a drága mesternek, legihelyebb tisztelet sorábel, omnan, hol a babérok szá-modra újra és életerősen virágoznak, omnan, hol a szívek ezrei égnék érte, melyek híven hittek benned, omnan fogadtl e korszort, mint lelkesedésünk zálogát. A lipesei Liszt-egylet 1886. február havában.” Siofi márt at-nyújtotta a koszort, melyet az őz mester megrhatva és köszönettel fogauott.
Osztrák és magyar kaszinó Bukaresz-ten. A külügyminiszterium utóbbi időben oda irányozta tevékenységét, hogy Romániá-ban 66 osztrák és magyar adatlalók Bukar-eszthen othott találjanak, hol alkalom nyíljék a társadalmi érintkezésre. Báró Mayr követ és Eisenstein követégek szászországból Bukar-eszthen egy osztr- magyar társasokt ala-pították, melynek tagjai nemcsak osztrák-ma-gyar, hanem román adatlalók is lehetnek és ivatek fognak kibocsátani, a melyeken Bécs-ben és Budapestben is szándékoznak a jöte-konyezelő kör számára tagokat és adományok-t gyűjtetni. Az alakuló gyűlésen Eisenstein követégek támasos hosszabb beszédben fej-tette ki a kaszinó céljait és törekvésit.
Örgyilkosság. Prágából sürgönyök, hogy Kubesch Adolft, a hostrovi ezukor-gyár igazgatóját, aki Prágából hazafelé ut-a-zott, az országúton egy ismeretlen tettes há-túrl megölték és halálisan megsebesítette. Az orgyilkos elűnt. Azt gyanítják, hogy a tettet egy elbocsátott gyári munkás követte el.

Arad városi színház.
Folyó szám 148. Évad-bérelt 120 sz.
Péntek, 1886. évi február 26-ikán:
Kornélia.
Eredeti dráma 4 felvonásban. Irta: Toldy István.
S Z E M É L Y E K:
Temesi Géza — Szabolcs Sándor.
Domay Zoltán — Szabolcs Sándor.
Fehér, lelkész — Szabolcs Sándor.
Akos — Szabolcs Sándor.
Hagyai Imre — Szabolcs Sándor.
Feri — Szabolcs Sándor.
Hagyai Imre — Szabolcs Sándor.
Hagyai Muki — Molnár Antal.
Borsódy Ádám — Győre Alajos.
Dombos Béla — Kovács Lajos.
Lánoszoni — Siposné.
Kornélia, nevelt leánya — K. Hegyessy M.
Flóra, Borsódy neje — Váczky Vilma.
Lelekény — Váczky Teréz.
Emma — Fodor Fruzina.
Laura — Horvacz Eugenia.
Pirokska — Kükemezy Vilma.
Kezdeté 7 órakor.
TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.
A kuria s párbajmánia ellen. Azon ítéletelő, melyeket a kir. kuria első büntető-tanácsa tegnap Percezel Béla elnökelés és Manoilovich Emil előadó előterjesztése mellett négy párbajügyben hozott, örömmel tapasztaljuk, hogy a kuria e sajnos járvány-nyal szemben a törvény teljes szigorát alkalmazza. Az első és pedig Bolváry Záh István és Turley Antal közötti ügyben a kuria, az alsóbb bíróságok enyhébb ítéleteinek megváltoztatásával, Bolváryt 6 hónapra és Turleyt 15 napra államfogházra ítélte. Ezután a Németh József és Wiletz Antal közti ügyben szün-tön szigorította az első bíróságok által hozott ítéletet. Némethot 30 napra, segédét pedig 8-8 napra államfogházra ítélvén. Ugyanígy járt el a Fülöp István és Ivánka László közötti ügyben, mindkettőt két havi államfogházra ítélve. Az utolsó eset a Schiller Károly és Zilahy Kálmán közti párbaj volt, mely Schiller életét került. A kuria tekin-telme véve az enyhítő körülményeket, — Zi-lahy volt a kihívott — őt 3 havi államfogházra ítélte.
KÖZGAZDASÁG.
Vegyes közlemények.
Szesszlet.
(Feb. 25.)
(B.) Készárú nagyban 24.25—24.50. ki-ésnyben 25.— hordó nélkül pr. 100 liter száz.
Budapesti gabnatózoda.
(Feb. 25.)
Az árak 5-10 krral magasabbak. Tavasz-i buza 8.26—8.28, tengeri május-juniusra 5.62 5.64, tavasz-i zab 6.56—58, új buza 8.53—55.
Budapest, február 25. (Az „Aradi Közlöny” eredeti távirata.) Az esti tőzsdé zárlati árfolyamai: Magyar aranyárjédek 103.80 — magyar papírárjédek 94.95 — ma-gyar hitelbank 303.60; osztrák hitelbank 297.30, London 126.35; Páris 50.15.
Sertéskereskedelmi osrnok.
Budapest-Közlönyán.
K 5 b a n y a. febr. 24. Az üzlet élnek. Magy ors-ági öng. nehez 39.—40.—, fiatal nehez 41.50—50, köz-ep 41—42 forint, kwanyn 39—40 forint, közönsé-ges szedelt nehez 38—39 frt, közep 38—39 frt, kony-ny 39—40 frt. — Romániai átmeneti bakonyi nehez — frt, átmeneti közep 35—36.—, frt, átmeneti kinyű 35—36.— frt, eredeti nehez 38—39 frt, átme-neti közep — frt. — Szérbai nehez 38—39 frt, közep 37—38 frt, konyyn 35—37 frt. — Hízó egy éves öslyulyban 26—28.50 frt, hízó két éves makkos öslyuly-ban 4 szalalék — frt, 1 éves hízó a vasúrtól másszála — frt. — Az árak hízást sertekeknek pánt-kint 45 kilós és 4 szalalék levoassal kibogrammonkint érteudök. Makkos sertegek, öslyulyban 4 szalalék levo-assal — frt, Romániai és szérbai sertekek, melyek mint átmeneteliek alakultak át, vevő-n s pánt-kint 3 aranyban vsm fejelen megteritetek.
Hivatalos árfolyamok
a budapesti áru- és értektőzsdén 1886. évi febr. hó 25-én.
Magyar aranyárjédek 6 sz. — 104.45
Magyar aranyárjédek 4 sz. — 95.55
Magyar papírárjédek 5 sz. — 153.25
Magyar vasúti kölcsön — 100.—
Magyar keleti vasúti államkötvény I. kib. — 127.—
Magyar keleti vasúti államkötvény II. kib. — 114.50
Magyar keleti vasúti államkötvény III. kib. — 105.50
Magyar föltöhermentés-sítési kötvény — 104.50
Tomcsibanai föltöhermentés-sítési kötvény — 104.50
Horvát Szlavón föltöhermentés-sítési kötvény — 104.50
Magyar szőlőbirtokosok kötvény — 104.50
Magyar nyeregyeni-sorsjegy-kölcsön — 99.25
Tiszazsályaújszéki és szegedi sorsjegy — 124.50
Osztrák járadék papírban — 86.60
Osztrák járadék eszűben — 86.60
Osztrák járadék aranyban — 114.50
1860-iki osztrák államsorsjegy — 140.25
Osztrák magyar bankeszevény — 869.—
Magyar hitelbankeszevény — 204.50
Osztrák hitelintézeti részvény. — 298.30
Ezist. — — — — —
Cs. és kir. arany — 5.93
20 frankos arany (Napoleonor) — 10.01
Német birodalmi márká — 61.75
London (3 havi váltókért) — 126.35
20 márkos arany — 12.35
IDEGENEK NEVSORA.
(Feb. 25.)
Zemplényi-szálló. Kriván D. birt., Makó. — Szeotán K. keresk., B-Gyula. — Keiser J. keresk., Bécs. — Hungenbiller N. keresk., Szt-Göllen. — Alb. Fürst, keresk., Bpest. — Pansy Ede, ügynök, Vízna. — Stern Ede, ügynök, Beck. — Kende J. utazó, Hannover.
Háromkirályi-szálló. Zambori István, birt., Szec-szin. — Zorád Ferencz, jegyző, Szt-Anna. — We-nyornyer Jozsef, jegyző, Kisjénő. — Martics Ede, utazó, Gracov. — Kozál Ferencz, utazó, Bpest.
Aranykúta-szálló. Beszék Sándor, tanuló, Vá-sárhely. — Markovics Mihály, tanuló, Váshely. — Piskó N. gyáros, Tropan. — Podolev János, vendég-lés, Gy-Fehérvár.
Aranyújszálló. Sír, Pirokska, szobalány, Szászváros. — Noel Heinrich, szakács, Froiburg.
Fellelős szerkesztő: Hindy Árpád.

